

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO NERETVANSK ŽUPANIJA/KANTON
KANTONALNI/ ŽUPANIJSKI SUD U MOSTARU
Broj: 63 0 Pr 049513 24 Zmž 2
Mostar, 29.10.2024. godine

Kantonalni/ Županijski sud u Mostaru, po sutkinji Danieli Dalipagić Rizvanović, u postupku po zahtjevu za izricanje zaštitne mjere M.V., zastupanom po branitelju Tomislavu Zeliću, odvjetniku iz Ljubuškog, zbog nasilja u obitelji iz članka 7. stavak 2. točke 4. i 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 20/13 i 75/21), odlučujući o žalbi branitelja osobe kojoj je izrečena zaštitna mjera protiv rješavanja Općinskog suda u Ljubuškog broj: 63 0 Pr 049513 24 Zm 26.07.2024. godine, na osnovu članka 30. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 20/13 i 75/21), dana 29.10.2024. godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Žalba branitelja osobe kojoj je izrečena zaštitna mjera M.V. se uvažava, ukida se rješenje Općinskog suda u Ljubuškog broj: 63 0 Pr 049513 24 Zm 26.07.2024. godine i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovnu odluku.

O b r a z l o Ź e n j e

Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud je M.V. izrekao zaštitnu mjeru obvezan psihosocijalni tretman, s tim da će zaštitna mjera trajati u razdoblju od 2 (dvije) godine od dana donošenja rješenja, a zadužen je Centar za mentalno zdravlje Doma zdravlja Ljubuški da u koordinaciji sa Centrom za socijalni rad Ljubuški i Centrom za socijalni rad Grude, pripremi, planira i provede zaštitnu mjeru obveznog psihosocijalnog tretmana sukladno Pravilniku o načinu i mjestu provedbe zaštitna mjere obveznog psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji („Sl. novine FBiH“ broj 60/06).

Protiv prvostupanjskog rješenja žalbu je izjavio branitelj osobe kojoj je izrečena zaštitna mjera, Tomislav Zelić, odvjetnik iz Ljubuškog, te predložio da drugostupanjski sud žalbu uvaži, prvostupanjsko rješenje ukine i vrati na ponovno odlučivanje prvostupanjskom sudu. I ako su u žalbi kao zakonski razlozi zbog kojih se izjavljuje žalba navedeni razlozi: „nepotpuno i pogrešno utvrđeno činjenično stanje, bitne povrede ZPP-a i povrede odredbi KZ-a“, što nisu razlozi zbog kojih se može izjaviti žalba shodno članku 26. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 20/13 i 75/21), imajući u vidu da se radi o žalbi podnesenoj u korist osobe kojoj su izrečene zaštitne mjere, sud je žalbu ocijenio prema sadržajno iznesenim razlozima žalbe.

Nakon što je ispitao pobijano rješenje, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Branitelj osobe kojoj je izrečena zaštitna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana u trajanju od 2 (dvije) godine navodi da je prvostupanjski sud pogrešno odredio takvu mjeru, i ako nije proveo psihološko vještačenje koje bi razjasnilo što je to dovelo do nasilničkog ponašanja, ukoliko ga je bilo, a sadržavalo bi i stručnu procjenu da li postoji opasnost od

ponavljanja nasilja, te bi definiralo način provođenja mjere. Dalje se navodi, da je zahtjev PU Grude za izricanje zaštitne mjere i njegovo obrazloženje u međusobnoj koliziji, jer iz obrazloženja proizilazi da se žaliteljeva supruga J.V. dana 25.07.2024. godine spremala otputovati u posjetu kod sestara u P., da je njihova kćer mlđb.1 htjela također poći, ali da su se pojavili problemi što će mlđb.1 obući, da je histerično vrištala na majku i zavrnila joj ruku, pa je majku zaključala u sobu, da je J. javila sestrama što se dogodilo, pa su one došle, a kada su stigle žalitelj je uzeo djecu i pobjegao nakon čega je J. pozvala policiju. Žalba ukazuje da iz ovakvog sadržaja činjenica navedenih u zahtjevu proizilazi da su odnosi poremećeni između majke i kćeri, a bilo kakvo nasilje koje bi žalitelj činio prema supruzi J. nikada ranije nije prijavljivano bilo policiji, bilo Centru za socijalni rad u Grudama. Žalba smatra da je prvostupanjski sud olako i bez potrebnih provjera izrekao zaštitnu mjeru u maksimalnom trajanju, pri tome nije niti ispita žalitelja i dao mu da se izjasni.

Ovi žalbeni navodi su osnovani.

U pobijanom rješenju je utvrđen osnov sumnje da je M.V. počinio nasilne radnje prema supruzi J.V. iz članka 7. stavak 2. točke 4. i 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH, i to tako što već duži vremenski period psihički maltretira svoju suprugu u svakom obliku, na način da joj skriva dokumente, ograničava internet i sl.. Ovaj sud napominje, da su odredbom čl. 21. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji FBiH definirani obvezni elementi rješenja o izricanju zaštitne mjere, pa je tako točkom 5) pod c) propisano da rješenje mora sadržavati razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, dok je pod d) propisano da rješenje mora sadržavati razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na opravdanost vrste i trajanja mjere. Stoga, rješenje mora sadržavati ocjenu dokaza u odnosu na postojanje konkretnih radnji nasilja za koje postoji osnov sumnje. Shodno odredbi čl. 7. st. 2. navedenog Zakona, radnja nasilja predviđena točkom 4) je fizički napad člana obitelji na drugog člana, bez obzira na to da li je nastupila fizička ozljeda ili nije, dok je radnja nasilja predviđena točkom 5) verbalni napad, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrdnim imenima, te drugi način grubog uznemiravanja člana obitelji od drugog člana obitelji. Kako je to vidljivo, s obzirom na postojanje osnova sumnje kakve utvrđuje prvostupanjski sud, a i postojeće stanje dokaza (posebno iskaz J.V.), evidentno je da su u pobijanom rješenju izostali odlučujući razlozi koji bi se odnosili na radnje nasilja iz članka 7. stavak 2. točke 4. i 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH, a radi kojih prvostupanjski sud izriče zaštitnu mjeru M.V..

Vidljivo je da je u pobijanom rješenju izostala ocjena dokaza u odnosu na konkretne radnje nasilja iz članka 7. stavak 2. točke 4. i 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH, pa stoga pobijano rješenje ne sadrži razloge zasnovane na takvoj ocjeni, a niti sadržava razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na opravdanost vrste i trajanja izrečene mjere, jer za izrečenu mjeru u najdužem trajanju nije dano apsolutno nikakvo obrazloženje, posebno kada se ima u vidu svrha i trajanje zaštitne mjere kako je propisana odredbom čl. 10. i 14. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji FBiH.

Pored toga, branitelj osnovano ukazuje da je pri izboru prednje mjere, bilo potrebno provesti vještačenje iz koga bi proizilazila opravdanost vrste i trajanja izrečene mjere. Iz sadržaja obrazloženja pobijanog rješenja proizilazi da izbor mjere od strane suda nije zasnovan niti na jednoj objektivnoj činjenici. Odredbom čl. 19. st. 2. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH je određeno da je sud u roku od sedam dana od prijema zahtjeva za izricanje zaštitne mjere dužan osigurati vještačenje kada se radi o radnjama nasilja iz članka 7. stavak 2. točke 4. i 5. navedenog Zakona, ukoliko je to neophodno. Da li je vještačenje neophodno potrebno je cijeliti s obzirom na to da li sud ima dovoljno objektivnih činjenica da odredi vrstu i trajanje izrečene mjere, pri tome, imajući u vidu da je cilj otklanjanje uzroka

nasilničkog ponašanja ili ako postoji opasnost da ta osoba nasilje ponovi. Kako konkretno nije provedeno vještačenje, a prvostupanjski sud ne daje bilo kakvu konkretnu argumentaciju koja bi opravdala izbor vrste i trajanja izrečene zaštitne mjere (samo se paušalno navodi da je sud takvu zaštitnu mjeru odabrao na osnovu postojećih dokaza), očigledno je u pobijanom rješenju nisu sadržani razlozi koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na opravdanost vrste i trajanja mjere.

Prema tome, iz prednjeg proizilazi da postoje bitne povrede postupka predviđene Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH, radi čega je pobijano rješenje valjalo ukinuti i vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

Pri ponovnom odlučivanju prvostupanjski sud će otkloniti bitne povrede postupka izricanja zaštitne mjere na koje je ukazao ovaj sud, nakon čega će biti u prilici donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

Radi naprijed navedenog, odlučeno je kao u izreci.

Sudac:
Daniela Dalipagić Rizvanović